

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

นายยิ่ง ทัดน์แก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

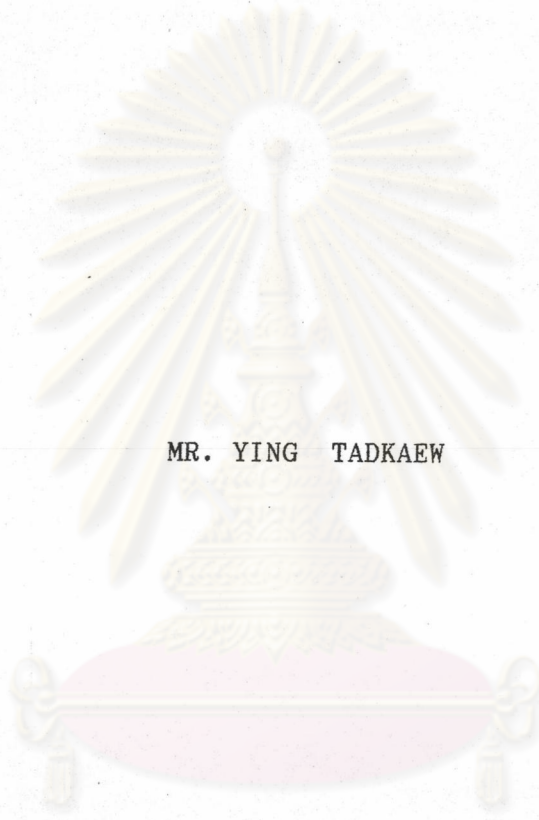
ISBN 974-578-793-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017403

110312596

AN ORGANIZATION OF THE INSTRUCTIONAL ACTIVITIES FOR DEVELOPING
THE DEMOCRATIC BEHAVIOR IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION



MR. YING TADKAEW

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Education

Department of Education Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-793-3

นายยิ่ง ทัดสินแก้ว : การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี (AN ORGANIZATION OF THE
INSTRUCTIONAL ACTIVITIES FOR DEVELOPING THE DEMOCRATIC BEHAVIOR
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.เอกชัย
กฤษพันธ์, 149 หน้า. ISBN 974-578-793-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้ง
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายหรือมี
ส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดมากที่สุดคือ
กิจกรรมวันสำคัญ รองลงมาคือกิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน และการใช้กระบวนการกลุ่มในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ส่วนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดน้อยที่สุดคือ
กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ
2. ในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า วิธีดำเนินการที่โรงเรียนส่วนมากที่ใช้
คือ การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และการให้กลุ่มร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน
3. ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา
อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุดทุกเรื่อง

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ยิ่ง ทศน์แก้ว : การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี (AN ORGANIZATION OF THE INSTRUCTIONAL
ACTIVITIES FOR DEVELOPING THE DEMOCRATIC BEHAVIOR IN ELEMENTARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PETCHABURI PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.เอกชัย กี่สุขพันธ์, 149 หน้า.
ISBN 974-578-793-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาและ
อุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายหรือมีส่วนร่วม ในการจัด
กิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า
ร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดมากที่สุดคือ กิจกรรมวัน
สำคัญ รองลงมาคือกิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน และการใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ส่วนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดน้อยที่สุดคือกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ
2. ในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า วิธีดำเนินการที่โรงเรียนส่วนมากใช้ คือ
การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และการให้กลุ่มร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน
3. ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับน้อย
และน้อยที่สุดทุกเรื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

งานที่ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในหอสมุดนี้เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่

YING TADKAEW : AN ORGANIZATION OF THE INSTRUCTIONAL ACTIVITIES FOR DEVELOPING THE DEMOCRATIC BEHAVIOR IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. EKACHAI KEESOOKPUN, 149 PP. ISBN 974-578-793-3.

The purpose of this study was to investigate an organization and problems of the instructional activities for developing the democratic behavior in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Petchaburi Provincial Primary Education. The sample consisted of 248 school administrators and teachers who took responsibility of the organization of the instructional activities for developing the democratic behavior in elementary schools. The instrument used was the questionnaire constructed by the reseacher. The data collected were computed for percentages, arithmetic means and Standard deviation.

The findings were as follow:

1. The instructional activities for developing the democratic behavior in elementary schools which organized most were activities daling with special occasions, student council, and the application of group process in instructional activities was least organized
2. Data Concerning the process of running activities showed that most of elementary schools used were group divided and planning activities by group process.
3. Most schools reported that they faced problems in organizing the instructional activities for developing the democratic behavior in elementary schools either at less or least levels in all aspects.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุขพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และเอาใจใส่ ช่วยเหลือในการปรับแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์ คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.ธีระพงษ์ แก่นอินทร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอในจังหวัดเพชรบุรี คณะครูโรงเรียนบ้านเนินทราย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บเครื่องมือ คุุณมาสุข อุทัย และข้าราชการในสังกัดกองนโยบาย และแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้

ยิ่ง ทิศน์แก้ว

มีนาคม 2534

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	9
ประโยชน์ของการวิจัย	9
ค่านิยมศัพท์ในการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	10
การเสนอผลการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของประชาธิปไตย	13
แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา	60
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย	97
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผลการวิจัย	103
อภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	127
ประวัติผู้วิจัย	149

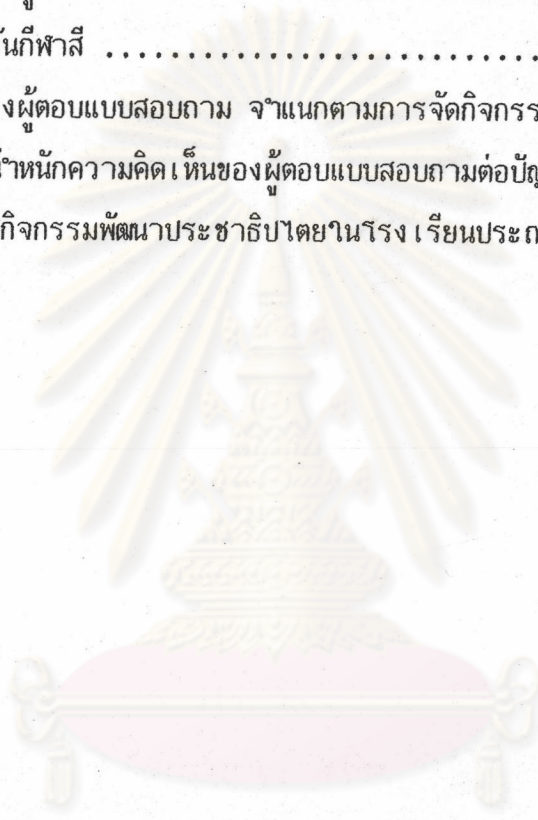
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นรายอำเภอ	54
2	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
3	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่โรงเรียนจัด เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย	60
4	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการใช้กระบวนการกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ	62
5	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การสอนข่าวและ เหตุการณ์	65
6	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การใช้ห้องสมุด เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย	68
7	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การศึกษานอกสถานที่	71
8	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การจัดนิทรรศการ	74
9	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม คณะกรรมการนักเรียน	77
10	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม รับรู้ความคิดเห็น	83
11	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้าง เสริมระบบประชาธิปไตย	85
12	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรมวันสำคัญ	88
13	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การอยู่ค่ายพักแรม	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม การแข่งขันกีฬาสี	93
15	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ	95
16	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปัญหา ในการจัดกิจกรรมพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา	97



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย